Evropský parlament
2024–2029

Výbor pro zahraniční věci

2026/2004(INI)

20.5.2026

NÁVRH ZPRÁVY

Směrem ke strategii EU na ochranu a posílení mezinárodního soudního systému a jeho institucí, mechanismů a partnerů
(2026/2004(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Mounir Satouri

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....11

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Směrem ke strategii EU na ochranu a posílení mezinárodního soudního systému a jeho institucí, mechanismů a partnerů

(2026/2004(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 2, čl. 3 odst. 5 a články 21, 23, 36 a 37 této smlouvy,

– s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 208, 212, 220 a 221 této smlouvy,

– s ohledem na Chartu Organizace spojených národů,

– s ohledem na Mezinárodní listinu lidských práv,

– s ohledem na Úmluvu o výsadách a imunitách Organizace spojených národů přijatou dne 13. února 1946,

– s ohledem na Vídeňskou úmluvu o smluvním právu,

– s ohledem na Statut Mezinárodního soudního dvora (ICJ),

– s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu (ICC),

– s ohledem na všechny mezinárodní tribunály zřízené ad hoc a hybridní/internacionalizované soudy zřízené OSN,

– s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech,

– s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,

– s ohledem na Svěřenský fond pro oběti zřízený v roce 2004 shromážděním států, které jsou stranami Mezinárodního trestního soudu, v souladu s článkem 79 Římského statutu,

– s ohledem na Dohodu mezi Mezinárodním trestním soudem a Evropskou unií o spolupráci a pomoci ze dne 10. dubna 2006[1],

– s ohledem na své usnesení ze dne 21. ledna 2026 o lidských právech a demokracii ve světě a o politice Evropské unie v této oblasti – výroční zpráva za rok 2025[2],

– s ohledem na své usnesení ze dne 21. ledna 2026 o provádění společné zahraniční

[1] Úř. věst. L 115, 28.4.2006, s. 50, http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2006/313/oj.
[2] Přijaté texty, P10_TA(2026)0014.

a bezpečnostní politiky – výroční zpráva za rok 2025[3],

– s ohledem na trestní řízení, které dne 20. března 2023 zahájil Vyšetřovací výbor Ruské federace proti pracovníkům Mezinárodního trestního soudu, včetně Karima Khana, Rosaria Salvatora Aitaly, Sergia Gerarda Ugaldeho Godíneze a Tomoko Akaneové, na základě údajného „protiprávního stíhání“,

– s ohledem na rozsudky vynesené v nepřítomnosti v prosinci 2025 v Moskvě proti žalobci a osmi soudcům Mezinárodního trestního soudu v souvislosti s řízením týkajícím se Vladimira Putina, včetně opatření namířených proti Karimovi Khanovi, Piotru Józefovi Hofmańskému, Tomoko Akaneové, Rosariu Salvatorovi Aitalovi, Reine Alapini-Gansouové, Sergiu Gerardu Ugaldemu Godínezovi, Haikelu Ben Mahfoudovi, Luz del Carmen Ibáñez Carranzaové a Bertramu Schmittovi,

– s ohledem na rozhodnutí Ministerstva vnitra Ruské federace ze dne 21. května 2023 o zařazení žalobce Mezinárodního trestního soudu Karima Khana na federální seznam hledaných osob,

– s ohledem na zákon USA o národních mimořádných situacích (NEA) z roku 1976 a zákon USA o mezinárodních pohotovostních ekonomických opatřeních (IEEPA) z roku 1977,

– s ohledem na výkonné nařízení prezidenta Spojených států č. 14203 ze dne 6. února 2025 („Uvalení sankcí na Mezinárodní trestní soud“), přijaté na základě zákona IEEPA a zákona NEA, které zakazuje jakoukoli materiální pomoc, sponzorování nebo poskytování finanční, materiální či technické podpory nebo zboží či služeb určené osobě,

– s ohledem na prováděcí opatření přijatá v roce 2025 na základě výkonného nařízení č. 14203 orgány USA, včetně postupné identifikace pracovníků Mezinárodního trestního soudu, zejména Solomy Balungi Bossaové, Luz del Carmen Ibañez Carranzaové, Reine Adelaide Sophie Alapini Gansouové, Gochy Lordkipanidzeho, Erdenebalsurena Damdina, Karima Khana, Nazhat Shameem Khanové, Mameho Mandiayeho Nianga, Beti Hohlerové, Nicolase Guilloua a Kimberly Prostové, kteří byli označeni 6. února, 5. června, 20. srpna a 18. prosince 2025, včetně zmrazení majetku, zákazu cestování a omezení přístupu k finančním a digitálním službám,

– s ohledem na donucovací opatření přijatá vládou USA ve dnech 9. července a 4. září 2025, která se dotýkají držitelů mandátů OSN, včetně zvláštní zpravodajky pro situaci v oblasti lidských práv na palestinských územích okupovaných od roku 1967 Francescy Albaneseové, a organizací spolupracujících s Mezinárodním trestním soudem, včetně organizací Al-Haq, Al Mezan Center for Human Rights a Palestinian Centre for Human Rights,

– s ohledem na předběžné opatření, které dne 13. května 2026 vydal soudce okresního soudu USA pro okres Columbia Richard Leon a které se týká zastavení sankcí vůči Francesce Albaneseové,

– s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2271/96 ze dne 22. listopadu 1996 o ochraně proti

[3] Přijaté texty, P10_TA(2026)0012.

účinkům právních předpisů přijatých určitou třetí zemí uplatňovaných mimo její území, jakož i proti účinkům opatření na nich založených nebo z nich vyplývajících[4], ve znění pozdějších předpisů,

– s ohledem na zřízení Databáze důkazů o nejzávažnějších mezinárodních zločinech (CICED) v roce 2022 a Mezinárodního střediska pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině (ICPA) v červenci 2023 v rámci Eurojustu,

– s ohledem na rozhodnutí Rady 2011/168/SZBP ze dne 21. března 2011 o Mezinárodním trestním soudu a o zrušení společného postoje 2003/444/SZBP[5],

– s ohledem na akční plán přijatý Evropskou radou dne 12. července 2011 v návaznosti na rozhodnutí Rady 2011/168/SZBP ze dne 21. března 2011 o Mezinárodním trestním soudu a o zrušení společného postoje 2003/444/SZBP[6],

– s ohledem na závěry Rady ze dne 16. listopadu 2015 o podpoře EU pro přechodné soudnictví,

– s ohledem na obecné zásady EU týkající se obránců lidských práv přijaté v červnu 2004 a aktualizované v roce 2008 a na své usnesení ze dne 16. března 2023 o obecných zásadách EU týkajících se obránců lidských práv[7],

– s ohledem na Dohodu o zřízení Zvláštního tribunálu pro zločin agrese vůči Ukrajině, včetně statutu Zvláštního tribunálu ze dne 25. června 2025, mezi Ukrajinou a Radou Evropy (RE),

– s ohledem na závěry Rady ze dne 27. ledna 2025 o prioritách EU v rámci fór OSN pro lidská práva na rok 2025,

– s ohledem na závěry Rady ze dne 30. ledna 2026 o prioritách EU v rámci fór OSN pro lidská práva na rok 2026,

– s ohledem na Akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024, jehož platnost byla prodloužena do roku 2027,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. listopadu 2025 „Strategie EU pro občanskou společnost“ (COM(2025)0790),

– s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 12. listopadu 2025 „Evropský štít pro demokracii: podpora silných a odolných demokracií“ (JOIN(2025)0791),

– s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 5. června 2025 „Mezinárodní digitální strategie pro Evropskou unii“ (JOIN(2025)0140),

– s ohledem na ústavu Mezinárodní organizace kriminální policie (ICPO-Interpol),

[4] Úř. věst. L 309, 29.11.1996, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2271/oj.
[5] Úř. věst. L 76, 22.3.2011, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/168/oj.
[6] Úř. věst. L 76, 22.3.2011, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/168/oj.
[7] Úř. věst. C, C/2023/409, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/409/oj.

zejména na článek 2, který vyžaduje, aby tato organizace jednala v duchu Všeobecné deklarace lidských práv,

– s ohledem na vízový kodex EU a příručku,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na stanovisko Výboru pro právní záležitosti,

– s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A10-0000/2026),

A. vzhledem k tomu, že závazek EU podporovat mezinárodní soudnictví je zakotven v jejích politikách vnější činnosti, jejichž cílem je prosazovat lidská práva a právní stát; vzhledem k tomu, že mezi klíčová opatření patří financování a obhajování Mezinárodního trestního soudu prostřednictvím stávajících právních nástrojů, financování opatření souvisejících s odpovědností prostřednictvím Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, posilování přechodného soudnictví, poskytování pomoci při vyšetřování a odškodňování obětí, podpora Eurojustu a vyšetřovacích mechanismů podporovaných OSN, spolupráce s organizacemi občanské společnosti a posilování justiční spolupráce se zeměmi mimo EU; vzhledem k tomu, že blokovací nařízení[8] je právním nástrojem, který lze využít k ochraně zúčastněných stran před extrateritoriálním dopadem zahraničních sankcí;

B. vzhledem k tomu, že články 3 a 21 Smlouvy o EU vyžadují soudržnost mezi vnitřní a vnější činností EU; vzhledem k tomu, že nepodporování mezinárodních soudních mechanismů a nedodržování mezinárodních závazků by narušilo důvěryhodnost vnější činnosti EU;

C. vzhledem k tomu, že podpora Mezinárodního trestního soudu a budování sítí na podporu univerzality a integrity Římského statutu je konkrétním opatřením v rámci Akčního plánu EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2027;

D. vzhledem k tomu, že Mezinárodní trestní soud je jako soud poslední instance plně začleněn do soudního systému všech států, které jsou stranami Římského statutu;

E. vzhledem k tomu, že donucovací opatření uložená zeměmi, které nejsou stranami Římského statutu, se zaměřují na jednotlivce, včetně občanů EU, a subjekty působící v rámci mezinárodních mechanismů odpovědnosti, jako jsou soudci a žalobci Mezinárodního trestního soudu, držitelé mandátů OSN a organizace občanské společnosti; vzhledem k tomu, že tato opatření ohrožují procesy odpovědnosti a nezávislost soudů a mají extrateritoriální dopad v EU;

F. vzhledem k tomu, že tato donucovací opatření jsou protiprávní a představují vážnou hrozbu pro svrchovanost EU a členských států;

G. vzhledem k tomu, že řada organizací občanské společnosti, které dokumentují mezinárodní zločiny, čelí donucovacím opatřením kvůli své spolupráci s Mezinárodním trestním soudem nebo s nevládními organizacemi spolupracujícími s Mezinárodním

[8] Nařízení Rady (ES) č. 2271/96 ze dne 22. listopadu 1996 o ochraně proti účinkům právních předpisů přijatých určitou třetí zemí uplatňovaných mimo její území, jakož i proti účinkům opatření na nich založených nebo z nich vyplývajících (Úř. věst. L 309, 29.11.1996, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2271/oj).

trestním soudem či s držiteli mandátů OSN;

H. vzhledem k tomu, že tato donucovací opatření omezují jejich schopnost shromažďovat, uchovávat a předávat důkazy, čímž ohrožují procesy odpovědnosti a práva obětí;

I. vzhledem k tomu, že bankám, pojišťovnám a poskytovatelům platebních služeb hrozí pokuty a vyloučení z trhů, pokud budou udržovat nebo navazovat vztahy s Mezinárodním trestním soudem nebo subjekty a osobami, na které se tato donucovací opatření vztahují; vzhledem k tomu, že to vedlo k rozsáhlé snaze o dodržování předpisů nad rámec toho, co skutečně požadují, ze strany soukromých subjektů s cílem zmírnit své vystavení riziku; vzhledem k tomu, že toto nadměrné dodržování předpisů a extrateritoriální účinky se projevují narušením základních služeb poskytovaných jednotlivcům a organizacím;

J. vzhledem k tomu, že extrateritoriální dopady těchto opatření jsou umocněny strukturální závislostí globálních, finančních, digitálních a technologických systémů na infrastruktuře mimo EU;

K. vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné tyto dopady zmírnit, neboť oslabují vyšetřování, ochranu svědků a shromažďování a uchovávání důkazů, vyvolávají odrazující účinky, včetně autocenzury, a vedou k omezené spolupráci s mechanismy odpovědnosti;

L. vzhledem k tomu, že by měl být posouzen široký komplex stávajících nástrojů EU na podporu mezinárodního soudnictví, aby se zjistily nedostatky v účinnosti, jako je například neexistence specializované komplexní strategie EU;

M. vzhledem k tomu, že Parlament ve svém usnesení ze dne 21. ledna 2026 o lidských právech a demokracii ve světě a o politice EU v této oblasti (výroční zpráva za rok 2025) znovu potvrdil svou plnou podporu Mezinárodnímu trestnímu soudu coby zásadnímu pilíři mezinárodního soudního systému, zdůraznil, že jeho nezávislost a nestrannost musí být chráněny před politickým tlakem a donucovacími opatřeními, vyzval k plné spolupráci s Mezinárodním trestním soudem a podtrhl klíčovou úlohu organizací občanské společnosti;

N. vzhledem k tomu, že mezinárodní úsilí o zajištění odpovědnosti, včetně zřízení střediska ICPA a databáze CICED v rámci Eurojustu, ukazuje účinnost koordinovaných reakcí zaměřených na posílení mezinárodních soudních mechanismů;

O. vzhledem k tomu, že nařízení Rady (ES) č. 2271/96, ve znění pozdějších předpisů, bylo přijato za účelem ochrany fyzických a právnických osob v EU před uplatňováním právních předpisů zemí mimo EU mimo jejich území;

P. vzhledem k tomu, že Parlament opakovaně vyzval Komisi, aby aktivovala blokovací nařízení EU za účelem ochrany Mezinárodního trestního soudu;

Q. vzhledem k tomu, že příloha nařízení Rady (ES) č. 2271/96 nebyla aktualizována tak, aby odrážela nejnovější vývoj;

R. vzhledem k tomu, že aktivace blokovacího nařízení by byla projevem schopnosti EU chránit integritu svého právního řádu před extrateritoriálními účinky opatření přijatých zeměmi mimo EU a prosazovat svrchovanost EU; vzhledem k tomu, že aktivace tohoto

nařízení by rovněž představovala silný symbol podpory, kterou EU poskytuje mezinárodnímu soudnictví a jeho subjektům a partnerům, a zároveň by poskytla významnou podporu hospodářským subjektům EU tím, že by zajistila jasné pokyny; vzhledem k tomu, že tato situace, kdy nadále nedochází k aktivaci tohoto nařízení, by mohla znamenat potenciální porušení povinnosti EU vyplývající z její dohody o spolupráci s Mezinárodním trestním soudem;

Vypracování strategie EU na posílení mezinárodního soudního systému a ochranu evropské svrchovanosti

1. připomíná, že dodržování zásad ochrany mezinárodního trestního soudnictví a jeho prosazování prostřednictvím obranných i podpůrných opatření patří k jasným cílům zahraniční politiky EU;

2. konstatuje, že EU vytvořila důležité právní, diplomatické, operační a finanční nástroje na podporu mezinárodní soudní struktury, vyšetřovacích mechanismů podporovaných OSN, zvláštních tribunálů podporovaných Radou Evropy a OSN, iniciativ v oblasti justiční spolupráce a Mezinárodního trestního soudu;

3. důrazně odsuzuje veškerá jednostranná zahraniční donucovací opatření, ať už uplatňovaná nebo hrozící, namířená proti mezinárodním mnohostranným soudním institucím a držitelům mandátů OSN, jakož i proti organizacím na ochranu lidských práv, které s nimi spolupracují;

4. domnívá se, že tato opatření a jejich extrateritoriální uplatňování jsou protiprávní a představují vměšování ohrožující evropskou svrchovanost a odhalily značné mezery a nedostatky ve schopnosti EU chránit zúčastněné strany v oblasti mezinárodního soudnictví a bránit autonomii EU;

5. vyzývá EU, aby podnikla diplomatické a právní kroky s cílem zrušit všechna jednostranná zahraniční donucovací opatření;

6. vyzývá ke komplexnímu posouzení stávajících nástrojů EU, které podporují mezinárodní soudnictví, s cílem identifikovat a řešit nedostatky, jako je neexistence specializované komplexní strategie EU, chybějící ochranné mechanismy pro sankcionované zúčastněné strany, nedostatečná jasnost právních předpisů a nedostatečné operativní záruky proti nadměrnému dodržování předpisů ze strany soukromých subjektů a omezená finanční předvídatelnost pro mezinárodní subjekty působící v oblasti odpovědnosti;

7. vyzývá Komisi a místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby ve spolupráci s Parlamentem navrhly komplexní strategický rámec EU pro respektování, ochranu a posilování mezinárodního soudního systému a jeho institucí, mechanismů a partnerů vůči jednostranným zahraničním donucovacím opatřením a jiným formám vměšování; požaduje, aby se při přípravě této strategie vedly rozsáhlé konzultace s organizacemi občanské společnosti;

8. vyzývá Komisi, aby přijala akční plán, který bude začleněn do strategického rámce, s cílem řešit všechny problémy vyplývající z extrateritoriálního uplatňování jednostranných zahraničních donucovacích opatření, umožnit sankcionovaným subjektům a osobám zachovat si přístup k poskytovatelům služeb v oblasti IT,

bankovním účtům, pojištění a zdravotní péči a zmírnit rizika spojená s roztříštěností vnitrostátních politik a vnější závislostí; zdůrazňuje, že je třeba posílit meziútvarovou spolupráci, aby EU v tomto ohledu mohla reagovat jednotně;

9. naléhavě vyzývá Komisi, aby aktivovala blokovací nařízení EU jako zásadní a bezprostřední nástroj k potlačení extrateritoriálních účinků zahraničních jednostranných donucovacích opatření;

Respektování, ochrana a posilování mezinárodních soudních institucí a mechanismů

10. vyzývá Komisi a členské státy, aby se zabývaly nedostatečným prováděním Římského statutu na vnitrostátní úrovni;

11. naléhavě vyzývá maďarskou vládu, aby přednostně zrušila své odstoupení od Římského statutu;

12. znovu potvrzuje zásadní význam Římského statutu pro Mezinárodní trestní soud a vyzývá Evropskou radu, aby usilovala o jeho výslovné začlenění do *acquis* EU;

13. vyjadřuje politování nad tím, že donucovací opatření ze strany zemí mimo EU a reálná hrozba takových opatření vůči subjektům působícím v oblasti mezinárodního soudnictví odvádějí institucionální a lidské zdroje od hlavní činnosti v oblasti vyšetřování, stíhání, ochrany svědků a obětí a dokumentace, vyvolávají odrazující účinky, včetně autocenzury mezi institucemi a organizacemi občanské společnosti, a ohrožují zachování důkazního řetězce a integritu a přípustnost důkazů shromážděných pro použití v řízení;

14. oceňuje mezinárodní postupy v oblasti odpovědnosti, jako je systém styčných státních zástupců a databáze CICED v rámci Eurojustu; vyzývá k širšímu uplatňování těchto nástrojů na celém světě;

15. vyzývá Komisi, aby navrhla aktualizaci mandátu Europolu tak, aby zatykače Mezinárodního trestního soudu byly automaticky předávány vykonávajícímu státu a jím vykonávány; požaduje, aby byl systém imunity Europolu uveden do souladu s článkem 27 Římského statutu;

16. znovu potvrzuje zásadní úlohu OSN při zajišťování mezinárodní odpovědnosti; vyzývá EU a členské státy, aby posílily svou podporu mezinárodnímu trestnímu soudnictví a vyšetřovacím mechanismům zřízeným OSN;

Respektování, ochrana a podpora všech zúčastněných stran působících v oblasti odpovědnosti a soudnictví

17. uznává klíčovou úlohu, kterou hrají organizace občanské společnosti při dokumentování mezinárodních zločinů a shromažďování důkazů o nich, při poskytování právních znalostí a podpory obětem a při širším monitorování a prosazování v oblasti mezinárodního soudnictví;

18. vyjadřuje politování nad tím, že zúčastněné strany, proti nimž jsou kvůli jejich činnosti v oblasti odpovědnosti uplatňována zahraniční donucovací opatření, čelí v každodenním

životě závažným omezením, včetně nedostatečného přístupu k bankovním službám a finančním transakcím, pojištění, digitálním účtům a mobilitě;

19. zdůrazňuje, že tyto organizace a osoby, včetně občanů EU, musí být účinně chráněny před extrateritoriálním dopadem těchto donucovacích opatření; vyzývá Komisi, aby omezila strukturální zranitelnost vytvořením nezávislé evropské finanční a digitální infrastruktury, včetně suverénního evropského platebního systému;

20. vyzývá EU, aby veřejně podpořila organizace občanské společnosti a instituce, proti nimž jsou tato donucovací opatření namířena, a umožnila jim tak pokračovat v jejich činnosti; vyzývá EU a členské státy, aby usnadnily postupy udělování víz pro svědky Mezinárodního trestního soudu a obránce lidských práv, kteří se zabývají otázkami odpovědnosti, a to mimo jiné urychlením vyřizování žádostí a vydáváním schengenských víz i víz jednotlivých států, jak stanoví vízový kodex a příručka;

21. neschvaluje, že k posílení extrateritoriálního dosahu jednostranných donucovacích opatření často dochází v důsledku nadměrného dodržování předpisů ze strany soukromých subjektů působících buď výhradně v EU, nebo v rámci globálně integrované finanční a technologické infrastruktury;

22. vyzývá Komisi, aby zmírnila právní nejistotu, s níž se potýkají soukromé subjekty v důsledku zahraničních donucovacích opatření, a to přijetím pokynů EU zaměřených na řešení nadměrného dodržování předpisů a zavedením ochranných mechanismů;

°

° °

23. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Moderní mezinárodní řád je od konce druhé světové války, konkrétně od přijetí Charty Organizace spojených národů v roce 1945, oficiálně založen spíše na právu než na síle. Tento historický posun, jehož hybnou silou byly Spojené státy, dal vzniknout struktuře Organizace spojených národů a mezinárodnímu soudnictví, jakož i samotné Evropské unii. Osudy těchto subjektů a struktur se propletly pod záštitou multilateralismu a mezinárodního práva, které měly lidstvo chránit před opakováním minulých událostí.

Od té doby je mezinárodní právo samozřejmě uplatňováno nerovnoměrně a často je pošlapáváno. Tato skutečnost ale nikdy nebyla prohlašována s hrdostí. To se nyní změnilo – zejména v důsledku vzestupu národně-populistického hnutí po celém světě. Nyní se k útokům na právní stát a mezinárodní soudnictví jejich aktéři otevřeně hlásí. Staly se ztělesněním ideologie, která popírá univerzálnost lidských práv, a již nepocházejí výhradně z diktatur.

Uvědomme si, o čem mluvíme, když hovoříme o mezinárodním soudnictví; mluvíme o válečných zločinech, zločinech proti lidskosti, genocidě a zločinu agrese. V našem konkrétním historickém kontextu jsou vyšetřování Mezinárodního trestního soudu týkající se ruské útočné války proti Ukrajině, porušování práv v důsledku americké přítomnosti v Afghánistánu a genocidy páchané Izraelem v Gaze důvodem k uvalení ruských a amerických sankcí na pracovníky a soudce Mezinárodního trestního soudu, zvláštní zpravodaje OSN a nevládní organizace, které pomáhají tyto události dokumentovat.

O naší budoucností rozhodne to, jak se EU zhostí své odpovědnosti za ochranu mezinárodního soudního systému tváří v tvář výzvám dnešní doby. Svrchovanost Evropské unie v její zahraniční politice v oblasti lidských práv je skutečně stále více ohrožována jednostrannými zahraničními donucovacími opatřeními (ať už uplatňovanými nebo hrozícími), která jsou namířena proti mezinárodním soudním institucím, jakož i proti jednotlivým osobám a organizacím, které s nimi spolupracují. Tato opatření mají přímý dopad na subjekty spolupracující se soudními institucemi, jako je Mezinárodní trestní soud, a to i v rámci Evropy, což pro subjekty, na které se tato opatření vztahují, znamená uzavření bankovních účtů, nedostupnost postupů schvalování finančních transakcí a ztrátu základních služeb v oblasti IT a pojištění. Především však tato opatření, která umožňují beztrestnost, představují urážku obětí. Ohrožují vyšetřování a uchovávání důkazů tím, že ohrožují organizace občanské společnosti a mechanismy OSN působící v této oblasti. Důsledky jsou několikanásobné. Tato opatření narušují pracovní prostředí obránců lidských práv, podrývají nezávislost soudnictví členských států a právní stát a zároveň odhalují strukturální slabiny finanční a technologické infrastruktury Evropské unie. Rovněž vyvolávají nejistotu u hospodářských subjektů v celé EU a poukazují na zjevná porušení autonomie EU.

Zpráva vyzývá k přijetí komplexní strategie EU na ochranu a posílení mezinárodního soudního systému a jeho institucí, mechanismů a partnerů. Znovu potvrzuje závazek Evropské unie dodržovat Římský statut, prosazovat právo v oblasti lidských práv a zajišťovat odpovědnost za zločiny krutého zacházení a zároveň vyzývá k bezodkladnému přijetí opatření na ochranu evropských zúčastněných stran prostřednictvím posílení právní, finanční a technologické suverenity Unie. Zpráva zdůrazňuje, že je třeba chránit soukromé subjekty, organizace občanské společnosti, obránce lidských práv a všechny osoby spolupracující s mezinárodními soudními mechanismy před protiprávním vnějším nátlakem a praktikami nadměrného dodržování předpisů. Dále vyzývá EU k plné a důsledné spolupráci

s Mezinárodním trestním soudem, k neprodlené aktivaci blokovacího nařízení EU a k budování odolných evropských infrastruktur, včetně suverénních platebních a digitálních systémů, které budou schopny chránit Evropany a zachovat integritu mezinárodního právního řádu.